



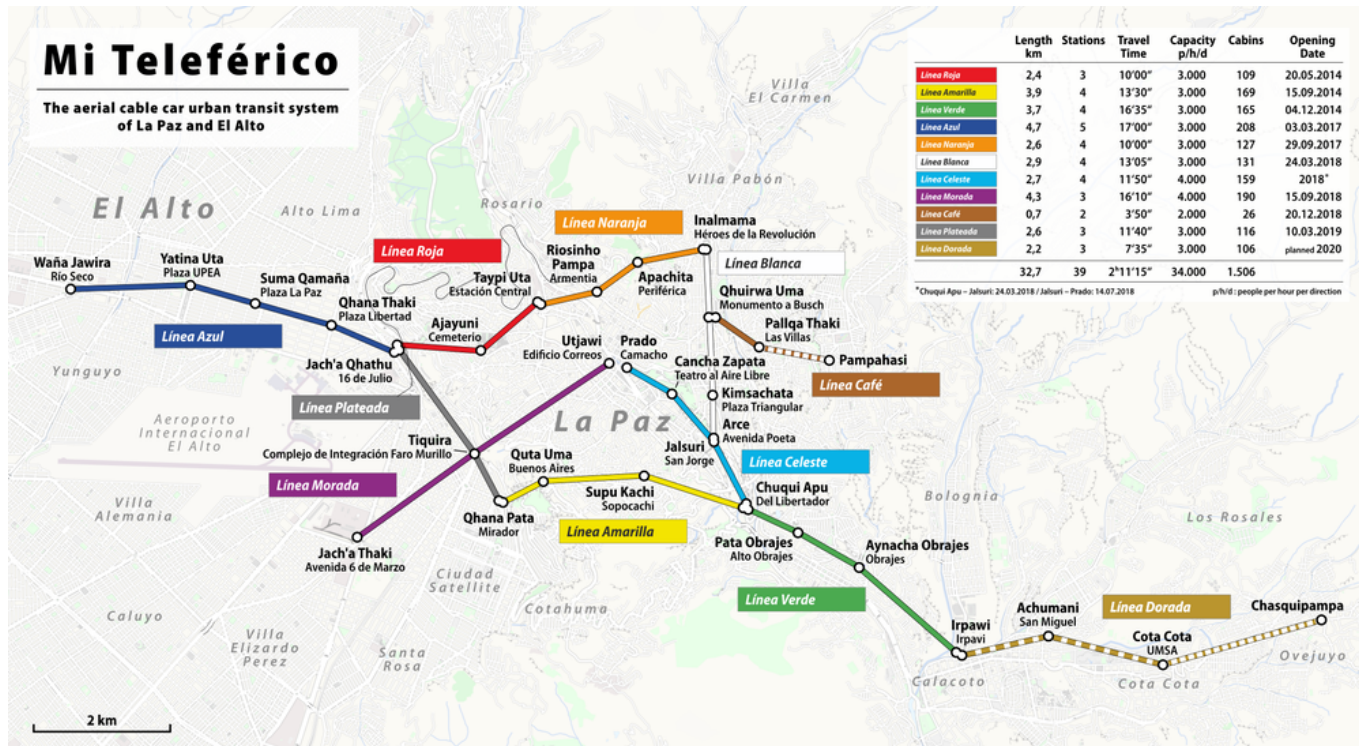
## System Mi Teleférico před třetí fází rozvoje

01.01 2020 22:51, Redakce, Nezařazené

Před více než třemi lety jsme [informovali](#) o budování velkého systému visutých lanových drah na světě v bolivijské metropolitní oblasti města La Paz (*Área Metropolitana de La Paz*). Od té doby se řada věcí změnila, neboť dnes už je systém tvořen nikoli třemi, ale již 10 linkami, a jeho délka se zhruba ztrojnásobila. Ačkoli byla roku 2015 schválena stavba jenom šesti linek, které měly představovat tzv. druhou fázi, nakonec byla odklepnuta i stavba ještě jedné linky, která je téměř celá postavena nad katastrem města El Alto a byla otevřena jako zatím poslední dne 9. března 2019.

Jak jsme uváděli, všechny linky v dané metropolitní oblasti nesou barvy, podle kterých jsou rozpoznatelné. Poslední otevřená linka nese stříbrnou barvu. Celý systém přehledně vykresluje mapa níže.

[View fullsize](#)



Plánek systému. Chybí dostavět čárkované úseky (tj. zlatou linku a část kávově hnědé linky). (zdroj: Wikipedia.org – Chumwa; Michael F. Schönitzer; Chuq – miteleferico.bo a Open Street Map Data (ODbL) – <http://www.openstreetmap.org/copyright>, CC BY-SA 3.0)

Realizace první fáze vyšla cenově na cca 234 milionů USD, realizace druhé fáze na cca 506 mil. USD. Na jaře 2019 byla oznámena ještě realizace třetí fáze, která má být tvořena krátkým prodloužením kávově hnědé linky a stavbou zlaté linky, přičemž v delším horizontu nebyla vyloučena ani stavba dalších drah. Avšak donedávna poměrně harmonický režim byl narušen v listopadu 2019, kdy rezignoval na svou prezidentskou funkci Evo Morales, který stal u zrodu celého systému a který také

realizaci třetí fáze přislíbil. Dnes už ex-prezident nakonec musel prchnout do Mexika, kde získal politický azyl, a momentálně se zdržuje v Argentině. Nenadálý vývoj v Bolívii měl dopad i na provoz lanové dráhy, kde došlo k výměně téměř celého vedení státní společnosti Mi Teleférico (plným názvem Empresa Estatal de Transporte por Cable “Mi Teleférico”) za nové. Provoz lanovky nyní pokračuje bez komplikací.

V dubnu 2019 systém za dobu své existence převezl 200 milionů cestujících. Nejvytíženější linkou je momentálně linka fialová, která umožňuje přímé napojení El Alta s centrem La Paz. Připomeňme, že město La Paz leží v nižší nadmořské výšce (okolo 3 600 m n. m.) než město El Alto (okolo 4 100 m n. m.). Přímo do centra La Paz ještě směřuje linka v barvě nebeské modři. Druhou příčku ve využívání drží linka žlutá a třetí pozici zaujímá linka červená. V roce 2018 nicméně převezla nejvíce lidí žlutá linka, a to 16,8 milionů cestujících, protože fialová linka byla otevřena až v září 2018. V roce 2018 bylo převezeno celkem 69 milionů cestujících.

Tržby za rok 2018 dosáhly v přepočtu více než 670 mil. Kč (z toho 10 % bylo tvořeno z jiných činností než přepravní, např. reklama, toalety apod.), o rok dříve to bylo zhruba 440 mil. Kč. Dosavadní investice do obou fází lanovky přitom činí v přepočtu téměř 17 mld. Kč. Zisky z provozu nejsou zmiňovány, nicméně i tak je zřejmé, že návratnost celé akce je spíše někde za horizontem tří dekád, na druhou stranu veřejné rozpočty jsou samotným provozem zatěžovány velmi minimálně, protože systém zisky generuje a další veřejné peníze, kromě těch do případného rozvoje, již přisypat de facto nepotřebuje.

Lanové dráhy v metropolitní oblasti města La Paz přesto vzbudily kontroverze. Objevila se tvrzení, že je projekt značně předražený a že mohl být levnější, nebýt toho, že jej dnes již bývalý prezident přiklepl při své návštěvě Rakouska Doppelmayru. Tento tradiční výrobce měl například dle jednoho [zdroje](#) nabízet pro Ciudad de México kilometr lanovky za 19 mil. USD, zatímco v Bolívii si účtoval za km v průměru přes 23 mil. USD. Jiný výrobce, Leitner, si měl za km lanovky pro Ciudad de México říci jen 13 mil. USD. A po politickém zemětřesení se objevila další podezření, a sice že modrá lanovka měla v jedné ze svých stanic ukrývat audiovizuální laboratoř, ve které měli pracovat tzv. “digitální válečníci”, kteří měli na internetu propagovat ex-prezidenta Moralesa a hanit opozici. Nicméně co je na tom pravdy, lze jen těžko říci, zadrženi totiž byli jen dva tyto údajní válečníci a média se v dané souvislosti věnují už jen žalobám na bývalé činovníky dopravce, kteří měli tímto způsobem dopravní infrastrukturu coby veřejný majetek zneužívat. Zde ale bude lepší neprovádět žádné soudy, dokud nějaký skutečný soud opravdu neproběhne.

Dne 15. července 2019 bylo každopádně převezeno během jednoho dne rekordních 583.841 osob, za což mohla stávka řidičů a současně s tím i oslavy města La Paz. Cena základního jízdného činí 3 bolivianos (necelých 10 Kč), při přestupu jsou s věrnostní kartou “Mi Teleférico” účtovány jen 2 bolivianos. Cestující s nárokem na zvýhodněné jízdné platí s kartou poloviční částky. Cena karty je 15 bolivianos (cca 50 Kč).

Stanice lanové dráhy mají moderní vzezření a značně proměnily řadu dosud fádne vyhlížejících oblastí. Stanice jsou udržovány v až úzkostlivé čistotě a jejich oplocené okolí taktéž, což je v kontrastu s naprostou většinou čtvrtí La Paz i El Alta, které čistotou rozhodně nezárí. Ve stanicích jsou funkční toalety (stojí 1 boliviano, cca 3 Kč). Přítomni jsou všude zaměstnanci provozovatele, ať už na pozicích operátorů lanovky, pokladních či asistentů přepravy, a také nechybí ochranka, která ze stanic vykazuje různé podivné existence, ale také například zamezuje tomu, aby lidé posedávali na ohrádkách zeleně. Pracovat pro podnik Mi Teleférico se stalo otázkou určité prestiže, protože slušných pracovních míst není v metropolitní oblasti La Paz mající přes 2 miliony obyvatel zrovna mnoho. Celý provoz zaměstnává nyní něco okolo tisíce lidí, někteří jsou najati přes agentury.

Ze zajímavostí můžeme zmínit například to, že v kabinkách je plátěná kapsa, ve které se nachází

týdenně vydávaný časopis Al Vuelo (“za letu”), který připomíná magazín leteckých či vlakových společností, byť tloušťkou je o něco štíhlejší. Tento časopis si mohou cestující lanovky číst a pak jej zase do kapsy vrátit. Kabinky žluté, zelené a červené linky nejsou na rozdíl od kabinek novějších drah vybaveny bezpečnostní kamerou, která je umístěna pod stropem. Dané tři linky rovněž nedisponují wifi sítí. Ta je mimochodem na linkách z druhé etapy v poměrně dobré kvalitě i daleko od stanic, byť připojení k síti se někdy nemusí napoprvé podařit a občas je podmíněno zadáním osobních údajů do formuláře (údaje lze ale vyplnit falešné). Plexiskla všech kabinek jsou bez ohledu na linku plné menších, případně větších oděrek a škrábanců, a někdy nejsou uspokojivě čistá nebo nesou skrvny, a tak tato plexiskla působí ve výsledku občas zašle; samotný interiér kabinek je nicméně čistý.

Cesta v lanovce je tichá a pohodlná, tedy pokud ji samozřejmě nenarušují spolucestující hlasitou mluvou nebo zvuky ze svých mobilních zařízení. Je zvykem při nástupu zdravít, stejně tak zdraví, pokud k tomu má čas a příležitost, i personál lanovky, který pomáhá při nástupu i výstupu, a to i v případech, kdy se dveře kabinky v mezilehlé stanici otevrou a cestující nevystupuje.

V následující obsáhlé galerii se je možné podívat na snímky jednotlivých lanovek. Ne všechny snímky byly pořízeny při jedné cestě, přesto bylo snahou poskládat je zpravidla tak, aby bylo možné si udělat o linkách představu tak, jako by jimi člověk jel v jednom směru. Pro orientaci je nutné sledovat mapku výše, při popiskách používáme názvy zpravidla v [ajmarštině](#) (první název stanice je obvykle v tomto jazyce, teprve poté následuje španělský název). K obrázkům 10 lanovek, pořízeným v poslední prosincové dny roku 2019, jsou ještě připojeny další, jež vyobrazují mamutí věž se šesti výtahy, která umožňuje překonat značný výškový rozdíl mezi třídou Arce a stejnojmennou přestupní stanicí umístěnou níže. Jak jsme již uváděli v prvním článku věnovanému místním lanovkám, v systému Mi Teleférico existuje ještě pozemní lanová dráha směřující ke stanici Obrajés (Aynacha Obrajés). Na internetu je pochopitelně celá řada videí, které je možné v případě zájmu zhlédnout.

Dodejme, že do systému Mi Teleférico spadla i turistická lanovka v bolivijském městě Oruro, a dále jsou zvažovány realizace lanovek ve městech Potosí a Sucre. Lanovku v Oruro rozestavělo sdružení společností Asociación Accidental Telecabina Dremark-Poma, to nicméně nebylo schopné dráhu dokončit, a tak ji převzala v září 2017 právě společnost Mi Teleférico. Cena stavby zprovozněné 7. února 2018 činila 128 mil. BOB (cca 430 mil. Kč). Délka lanové dráhy je 800 m a je možné se s ní vozit mezi okrajem centra města a památkem Virgen del Socavón umístěným na kopci Santa Bárbara. Lanovka má 16 kabin a dvě stanice a je schopná přepravit za hodinu okolo jednoho tisíce osob. V provozu byla denně jen první týden po otevření, od té doby má být činná obvykle jen tři dny v týdnu, z toho dva dny jsou sobota a neděle. Cena za jedno svezení je několikanásobně vyšší než v případě lanovek v metropolitní oblasti La Pazu a cizinci platí o něco více než místní. Míra využití orurské lanovky není nijak vysoká, byť čísla z prvních měsíců dle provozovatele údajně předčila očekávání. Tak jako tak zde ale neexistuje ani vzdálená perspektiva toho, že by si lanovka na sebe kdy vydělala. Zlepšit provozní čísla by se dalo skrze prodloužení dráhy o další úseky, tak aby dráha přestala být čistě turistickou atrakcí, nicméně i přesto by se jednalo o poměrně pochybný podnik.

## **Nebesky modrá linka**































































**Zelená linka**







































































**Žlutá linka**



























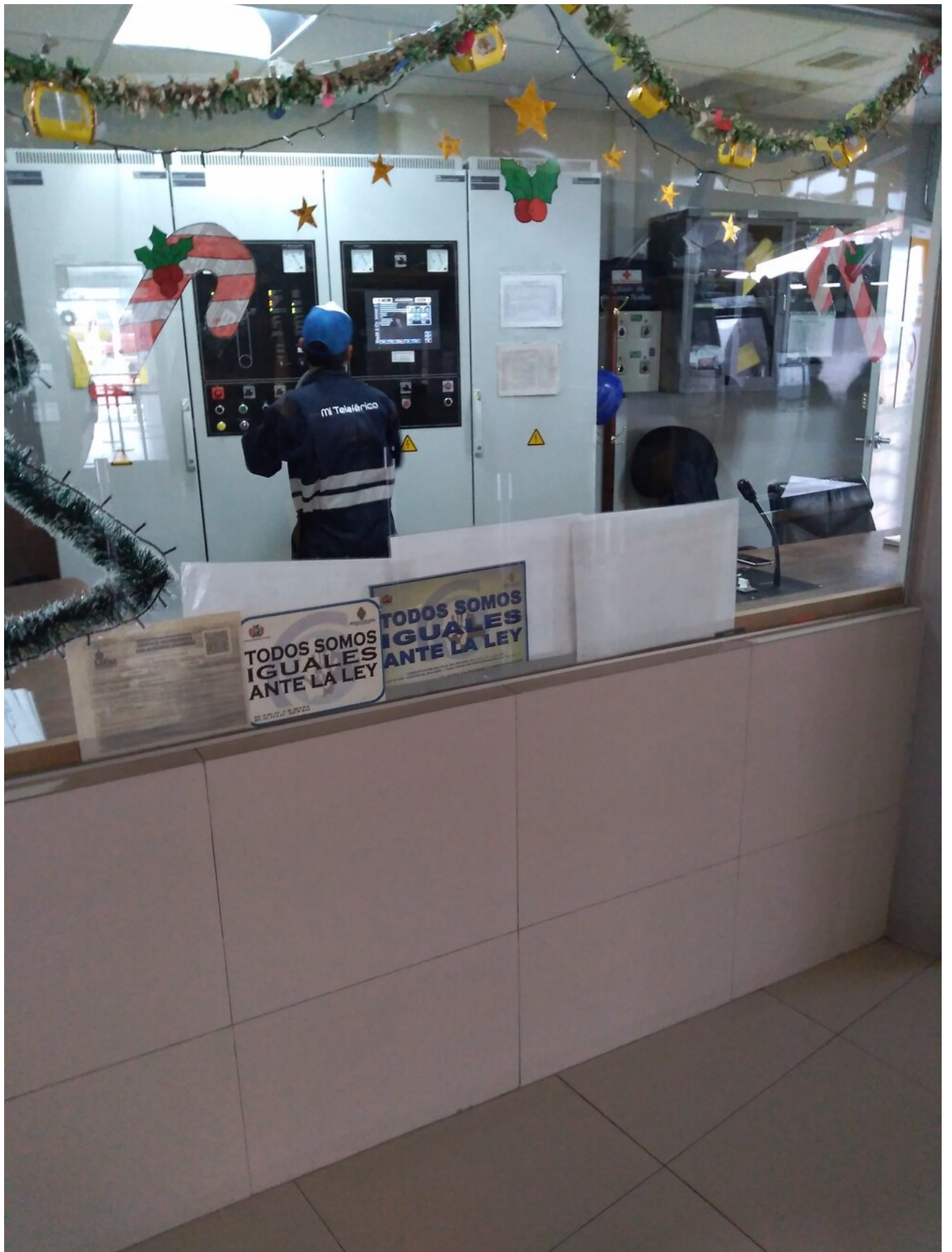






































**Stříbrná linka**







































































**Modrá linka**













## Červená linka







### **Oranžová linka**





## **Bílá linka**



***Výtahová věž se šesti výtahy pro spojení třídy Arce se stejnojmennou přestupní stanicí (modrá a bílá linka)***





### **Kávově hnědá linka**



### **Fialová linka**





Z 10 linek možno jako nejzajímavější hodnotit žlutou, fialovou a červenou, které všechny překonávají značné převýšení mezi oběma městy. Za poměrně nezajímavé lze naopak označit linky modrou, oranžovou a bílou.

*Text a neoznačené foto: Vít Hinčica*

*Titulní foto: Mi Teleférico / Daniela Alanoca*

Url: [Systém Mi Teleférico před třetí fází rozvoje](#)